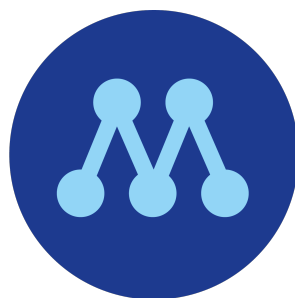

Beslutad 2022-06-13

Handlingsprogram för mandatperioden

2023-2026

Moderaterna i Härryda

Härryda

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Moderaterna i Härryda. Samlingspartiet som är ansvarstagande, hoppfulla och möjliggörare	4
Valfrihet	6
Ökad valfrihet för en bättre välfärd	6
Ekonomi	7
Ekonomiskt ansvarstagande	7
Utbildning	8
Förskola - familjedaghem	8
Grundskola	9
Gymnasium	11
Särskola	12
Vuxenutbildning	13
Yrkeshögskola	13
Socialtjänst	14
Funktionsstöd	14
Äldreomsorg	14
Omsorgsboende – (SÄBO)	14
Hemtjänst	15
Kultur och fritid	15
Kultur	15
Fritid	16

Trygghet och beredskap	16
Trygghet värd namnet	16
Beredskapsförmåga	17
Näringsliv och jobb	17
Sveriges bästa näringslivskommun	18
Fler i arbete – Sveriges lägsta arbetslöshet	18
Samhällsutveckling	18
Bostadsbyggande	19
Infrastruktur	20
Kollektivtrafik	20
Mölnlycke	21
Landvetter	21
Hindås	21
Rävlanda	22
Hällingsjö	22
Härryda	22
Eskilsby	23
Miljö	23
Utveckling av friluftslivet	23
Skogen en tillgång och resurs	24
Vatten en tillgång och resurs	25

Moderaterna i Härryda. Samlingspartiet som är ansvarstagande, hoppfulla och möjliggörare

Vi moderater i Härryda är möjliggörare! Som möjliggörare tar vi ansvar för och stärker kommunens ekonomi, skapar förutsättningar för och tror på att människor kan och vill vara i egen försörjning i stället för beroende av bidrag. Vi arbetar för en positiv samhällsutveckling där näringslivet bidrar till kommunens utveckling i hela kommunen. Från Hindås, Rävlanda och Hällingsjö i öster till Mölnlycke och Landvetter i väster, och alla mindre orter däremellan. Vi moderater har politisk vilja, framtidstro och samlar majoriteter för kloka beslut. Tack vare kommunens höga servicenivå och goda samarbete med andra, så vill och vågar många satsa på och investera i Härryda. Det är att vara möjliggörare.

Genom att vara möjliggörare kommer kommunen och näringslivet att tillsammans kunna göra stora investeringar i nya skollokaler, i fler bostäder och arbetsplatser. Vi kan också skapa en gemensam infrastruktur, bättre utbildning för alla, äldreomsorg med hög kvalitet, ett starkt föreningsliv i anläggningar av hög standard och ett brett kulturliv. Tillsammans med medborgare och näringsliv utvecklar vi olika lösningar och innovationer som bidrar till renare luft och vatten, levande samhällen, skogar och vattendrag och fossilfri energianvändning och transporter. Härryda kommun ska vara engagerad och drivande inom dessa områden för att förstärka Härryda och Göteborgsregionens attraktionskraft för forskning, innovationer och investeringar.

Som det samlingsparti vi är, söker vi alltid samarbete i frågor där det finns samsyn och gemensamma värderingar. Vi har under många år visat att vi vill och kan hålla ihop en politisk majoritet för att framgångsrikt kunna styra och leda vår kommun. Samtidigt har vi visat i tanke, ord och handling att vi kan skapa breda samarbeten i frågor som ger kommunen extra stabilitet och långsiktighet. Vi är beredda att fortsätta skapa dessa breda samarbeten över "blocken" också i framtiden med de partier vars politik och företrädare visar respekt för kommunens demokratiskt beslutade politiska organisation och vårt partis företrädare. Det förutsätter även att vi moderater hela tiden föregår med gott exempel, men också säger ifrån när politiska motståndare går över gränsen.

Vi moderater är glada och stolta över att i många år ha samarbetat med Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna i kommunen. Detta har varit möjligt då vi på kommunnivå drivit en ansvarsfull ekonomisk politik med minskad socialism samt delat uppfattningen om värdet av människors möjlighet till fria val och äganderätt. Den senaste mandatperioden har vi också haft ett fortsatt gott samarbete med Sportpartiet och Kommunpartiet. Tillsammans har vi arbetat för att göra Härryda kommun ännu bättre. Ett majoritetssamarbete där vi alla ger, får och stärker varandra. Vi tycker inte alltid lika, och kan ha heta debatter på våra interna möten, men förstår vikten av samarbete och att hålla ihop för stabilitet och kontinuitet för medborgarnas skull. Vi kan och ger inte alla allt, men vi håller vad vi lovar. Vi i Moderaterna har som ambition att fortsätta samarbeta med de som delar våra värderingar.

För att säkra omsorgen om de äldre och ge barnen och ungdomarna en bra och trygg uppväxt, med framtidstro måste vi förstå att allt hänger ihop. Vi som politiker måste våga ta ett helhetsansvar. Det gör vi moderater.

Både medborgare och näringsliv har en hög förväntan på service från kommunen. I nära och bra samarbete med en professionell förvaltning kan vi åstadkomma mer. Genom satsningar på bland annat friskvårdsbidrag och kompetensutveckling till de anställda, samtidigt som styrningen är tillitsbaserad, visar vi att Härryda kommun är en bra arbetsgivare. Vårt förhållningssätt mellan politiker och tjänstemän ska präglas av tillit och förtroende. Vi har politiskt beslutat att Härryda kommun ska vara en serviceorganisation till medborgare och näringsliv. Myndighetsansvaret finns, men kommunen måste också utvecklas och vara en del av 2020-talet. Då är inriktningen att vara en serviceorganisation med myndighetsansvar rätt väg att gå.

Kommunens styrmodell med visionen "Härryda – Här vågar vi!" med ledorden "Mod – Nyttänkande – Handlingskraft", signalerar en positiv framåtanda. Tillsammans med visionen har förvaltningen arbetat fram ett förhållningssätt som lyder "Varje dag gör vi mötet med Härryda kommun enkelt. Vi är engagerade, ser möjligheter och skapar lösningar. Vi är kompetenta, professionella och öppna för olika perspektiv. Vi prövar nya idéer och vill alltid bli bättre. Tillsammans åstadkommer vi mer". Visionen tillsammans med förhållningssättet utgör toppen i kommunens styrmodell. Kommunens förvaltning har lagt ner ett stort arbete och engagemang på att ställa om till att vara en serviceorganisation. Det är viktigt att vi i politiken fortsätter stötta denna utveckling och visar att vi är Sveriges bästa kommunala arbetsgivare.

Vi moderater förstår att medborgarna förväntar sig en väl fungerande skola och äldreomsorg, och att skattepengarna går till viktiga och bra saker. Det är bl.a. därför vi sticker ut hakan och både säger och arbetar med visionen att vi ska ha Sveriges bästa skola.

Tryggheten på gator och torg är viktig. Därför sätts trygghetskameror upp och s.k. LOV 3-områden har införts för att ordningsvakter ska kunna bidra till trygghet. Vi vill stärka samarbetet med polisen för att minska brottsligheten i Härryda.

För att fler ska kunna vara aktiva och må bra vill vi ta vara på närheten till naturen och utveckla friluftsliv-, idrotts- och föreningslivet i samarbete med föreningsliv, bostadsutvecklare och näringsliv. Vi kan inte erbjuda allt men gör stora kommunala investeringar för att skapa så bra förutsättningar som möjligt.

Vi vill fortsätta utveckla kommunen med trygga och trivsamma områden där man kan bo i livets alla olika skeden. Det ska vara enkelt och säkert att ta sig till för- och grundskola och fritidsaktiviteter. Det handlar också om att skapa tillgängliga boendemiljöer som passar alla; unga, familjer, ensamstående och äldre. Det kräver i sin tur stora investeringar i säkra VA-lösningar, trafik och infrastruktur. För att minimera belastningen på el-, VA- och

skattekollektivet arbetar vi med exploateringsprojekt som bär sina kostnader och ger ett mervärde och/eller intäkter till kommunen.

Alla skall ges förutsättningar att ha ett arbete att gå till och äga den frihet det innebär att kunna försörja sig själv och sin familj. Därför har vi infört Härryda Framtid, vårt verktyg för att få alla i arbete och egen försörjning. I Härryda Framtid samarbetar kommunen med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och näringslivet. Målet är att ha Sveriges lägsta arbetslöshet. För att uppnå detta krävs arbetsplatser. Det är också därför som vi moderater tycker det är så viktigt att arbeta för att Härryda kommun ska ha Sveriges bästa näringslivsklimat. Skattepengar skapas när vi har ett bra och starkt näringsliv, där företag tillåts blomstra, växa och anställa fler.

Det näringslivet efterfrågar är bra kollektivtrafik, infrastrukturlösningar, bra trivsamma och trygga bostadsområden, gator och torg, väl fungerande för-, grund- och gymnasieskolor med hög kvalitet, samt bra samarbete och service med kommunen.

Det här är vad vi menar med att allt hänger ihop. Därför är det så viktigt att alla i vår personal trivs, är stolta och ser att de är viktiga för hela samhällsmaskineriet för att Härryda kommun skall bli ännu bättre. Moderaterna står för frihet, ansvar, trygghet, ekonomiskt ansvarstagande och framtidshopp. Vi moderater är möjliggörare!

Detta är vårt kommunala handlingsprogram i Härryda för mandatperioden 2023 – 2026 som i korthet beskriver vad vi kommer att arbeta med att genomföra.

Valfrihet

Vi moderater kommer alltid att värna äganderätten och människors frihet att göra egna val och påverka sin vardag. Vi tycker det är bättre att skapa möjligheter för så många som möjligt, att kunna göra så många egna val som möjligt, än att begränsa allas möjligheter för att några inte kan eller vill göra egna val.

Samtidigt ställer vi höga krav på alla att vara med och ta ansvar för det gemensamma och hjälpa de som behöver samhällets stöd. Vi arbetar för att den kommunala verksamheten som bedrivs ska vara av hög kvalitet och vara kostnadseffektiv. I öppna demokratiska samhällen där alla bidrar till det gemensamma och har möjlighet att bestämma över sin egen vardag skapas kreativitet, innovationer och livsglädje.

Ökad valfrihet för en bättre välfärd

När medborgarna själva kan välja vem som tillhandahåller en viss tjänst eller funktion ökar incitamenten för att höja kvaliteten hos de företag som får ökad konkurrens. Idag ser nästan alla det som självklart att få välja vårdcentral, telefonoperatör, mataffär, vilken musik man vill

lyssna på eller vilka streamingtjänster man vill betala för. Människor vill kunna bestämma och välja själva. När det finns flera olika utförare av vårdcentraler, apotek, utbildning, vård och omsorg, ges medborgarna större möjlighet att välja något man vill ha, men också möjligheten att välja bort något man tycker är dåligt.

Vi moderater kommer att fortsatt arbeta för ökad valfrihet genom att:

- Möjliggöra för fler utförare att bidra med äldreomsorg genom LOV.¹
- Fler utövare av kultur, omsorg och utbildning kan etablera sig i Mölnlycke, Landvetter, Hindås, Rävlanda, Hällingsjö och Härryda.
- Ersättningsmodeller ger lika förutsättningar för alla utförare.

Ekonomi

En förutsättning för att Härryda ska fortsatt vara en välmående kommun är att politiken tar ekonomiskt ansvar. Det är medborgarnas pengar vi politiker är satta att förvalta på bästa sätt. Sköter vi inte ekonomin, kommer vi inte att kunna fullgöra vårt uppdrag.

Ekonomiskt ansvarstagande

Härryda är en framgångsrik och attraktiv kommun med ett fantastiskt geografiskt läge. Vi moderater har under de många år vi varit i majoritet lagt grunden till den goda ekonomi som Härryda har. Genom att fortsätta att driva ett ansvarsfullt arbete med ekonomifrågor, kan kommunen fortsätta vara framgångsrik, och bli ännu bättre. Det krävs god ekonomisk kunskap och ansvarstänkande för att få ihop resurser att klara framtidens utmaningar med att säkra omsorgen om de äldre, ge barn och unga Sveriges bästa skola och en bra och trygg uppväxt. Men också för att kunna investera i beredskap, trygghetsfrågor, infrastruktur och förenings- och friluftslivssatsningar som behövs för ett gott samhälle.

Det har krävts – och kommer krävas – nytänkande och ekonomiskt mod att skapa resurser för arbete med olika lösningar och innovationer som bidrar till renare luft och vatten, levande samhällen, skogar och vattendrag, fossilfri energianvändning och transporter. Moderaternas ekonomiska politik syftar till att ge medborgare mer frihet att påverka sin vardag och ge näringslivet framtidstro.

Vi har under flera år arbetat fokuserat med att gå igenom kommunens ekonomi, många verksamheter, avtal och annat. Därefter har vi gjort prioriteringar. Vi har vågat och orkat fatta beslut som debatterats, men som ändå varit ansvarsfulla och viktiga för kommunens framtid. Genom att hela tiden arbeta med att utmana gamla arbetssätt, strukturer och kostnader, kan

¹ Lagen om valfrihet. Möjliggör för andra att bedriva verksamhet på samma villkor som kommunens egna.

vi hitta bättre, effektivare och mindre kostsamma lösningar med bibehållen eller högre kvalitet i kommunens tjänster.

Vi moderater kommer fortsatt att möjliggöra ansvarsfull ekonomisk politik genom att:

- Kommunens ekonomiska ställning fortsatt ska vara stark genom god ekonomisk hushållning.
- Kommunens finansiella mål ska hållas.
- Kommunalskatten i Härryda inte ska öka.
- Kommunen ska inte konkurrera där det finns ett fungerande näringsliv.
- I exploateringar ska kostnader i så stor utsträckning som möjligt hanteras inom projekten. Elnäts-, VA- eller skattekollektivet ska i görligaste mån inte belastas med dessa kostnader.
- Alla verksamheter måste klara sina uppdrag inom tilldelad ram.
- Exploateringsöverskott skall gå till att förstärka resultatet och därmed soliditeten, inte finansiera annan löpande verksamhet.
- Alla politiska beslut ska vara fullt finansierade.

Utbildning

Utbildning är språngbrädan ut i yrkeslivet och är därför en oerhört viktig basverksamhet. Vår ambition är att erbjuda den bästa utbildningen som går att uppnå. Utbildning ger också möjlighet att byta yrkeskarriär och skaffa sig fler färdigheter, egen försörjning och bidra med skatteintäkter till det gemensamma. Vi är positiva till och ser gärna fler utbildningar som leder direkt till arbete, samtidigt som vi möjliggör för längre och högre studier för de som önskar.

Vi moderater vill skapa förutsättningar för alla att genom utbildning få ett livslångt lärande.

Förskola - familjedaghem

Förskola och familjedaghem vänder sig till barn från ett års ålder tills de börjar skolan. Här läggs en grund för ditt barns lärande och utveckling. Föräldrar i Härryda kommun ska känna sig trygga med att deras barn får barnomsorg i tid och att man kan välja mellan familjedaghem ("dagmammor") och förskola. I kommunen finns 28 kommunala och sju fristående förskolor. Familjedaghem varav ett är fristående finns på fyra orter.

Härryda ska erbjuda trygga förskolor och familjedaghem med ett rikt pedagogiskt innehåll som väl förbereder barnen för skolan. Alla barn ska bli sedda och verksamheten bedrivs i en god arbetsmiljö för barnen och personalen. För att uppnå detta krävs att *rektorer inom förskolan har de rätta förutsättningarna för att kunna planera personalresurser och kompetensutveckling.*

Antalet barn i grupperna och per personal är också en fråga som behöver hanteras kopplat till utbudet av antalet förskolor och deras olika förutsättningar i storlek och modernitet. Ambitionen är att minska barngruppernas storlek. Vi vill stimulera och stärka personalen för att ge dem möjlighet att själva besluta över mer.

Vi moderater ser också behov av att samarbeta mer med våra kranskommuner, kanske främst i Hindås, Rävlanda och Hällingsjö för att möjliggöra livspusslet när man bor nära kommungränser som delar samhällen och tillgången på t.ex. förskola. Allt eftersom kommunen utvecklas från Mölnlycke och Landvetter mot Hålsjöarna och Öjersjö, behöver samarbeten utvecklas med Partille.

Vi moderater kommer fortsatt att möjliggöra bra barnomsorg genom att:

- Antalet barn per grupp och per personal ska anpassas så att tryggheten och kvaliteten ökar för barnen.²
- Föräldrars val av utförare och omsorgsform ska vara styrande var barnen får plats.
- Satsa på fler familjedaghem.
- Arbeta fram en lösning för föräldrar som bor intill kommungränsen att kunna erbjudas förskoleplats och barnomsorg i angränsande kommun.
- Fler olika utförare i kommunen, och personal som vill driva förskolor på intraprenad³ ska stöttas.
- I samarbete med regionen, stärka upp och utveckla familjecentraler med nödvändiga kompetenser, samt anställa logoped.

Grundskola

Vi moderater ska möjliggöra att vi får Sveriges bästa skola över hela kommunen. I Härrydaskolor har vi generellt sett goda resultat. Det finns dock en stor variation av förädlingsvärden (kunskapsnivåhöjning) och resultat mellan skolor. För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat, än enbart genom att publicera de faktiska betygsresultat som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat SALSA (Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser). Analysverktyget SALSA presenterar skolors resultat av slutbetygen i årskurs 9 efter att viss hänsyn har tagits till elevsammansättningen.

I SALSA är det föräldrarnas utbildningsnivå och fördelningen pojkar/flickor samt andelen nyinvandrade elever som utgör bakgrundsfaktorerna. Nyinvandrade elever har blivit folkbokförda i Sverige under de senaste fyra åren. I den här kategorin ingår även elever som saknar uppgift om personnummer, det vill säga har okänd bakgrund. Störst betydelse för

² Målsättningen är att antalet barn per grupp ska minskas med fokus på de yngre barnen.

³ Intraprenad förekommer inom offentlig sektor och innebär att personalen på till exempel en kommunal enhet driver sin verksamhet som om det vore ett eget företag, men med kommunalt huvudmannaskap.

resultaten i modellen har föräldrars utbildningsnivå. Enligt dessa analyser ligger Härryda kommuns kunskapsnivåer för lågt. Det är bland annat därför vi moderater arbetar så mycket med "Sveriges bästa skola".

Hemmasittarna har blivit fler och antalet elever med olika behov ökar. Att inte alla elever ges samma möjligheter att nå sin fulla potential kan inte accepteras, utan vi måste erbjuda samma goda kvalitet på undervisningen i hela kommunen, från Mölnlycke och Landvetter i väster, Härryda, Eskilsby och till Hindås, Rävlanda och Hällingsjö i öster.

Den tidigare tanken att alla ska inkluderas i klassrummen har gått för långt. Elever som är skötsamma och klarar av att vistas i klassrum under normala förhållanden ska inte användas som redskap för att inkludera andra elever som behöver ett mindre och stabilare sammanhang. Det är inte bra för någon av eleverna. Det är bra att det finns särskilda undervisningsgrupper på skolor, men organisationen skiljer sig åt, är resurskrävande och utspridd. Vi moderater tror att det är dags att tänka nytt, och se över om kommunen ska starta en resursskola. Det kräver naturligtvis en utredning och en ordentlig analys inför ett ställningstagande.

Rektorerna som är ansvariga för sin skola ska ha möjligheter, förutsättningar och ekonomiska resurser att nå kunskapskraven på sin skola utifrån sitt elevunderlag. Alla elever ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sin förmåga, både de i behov av särskilt stöd och de som är högrepresterande eller särbegåvade utifrån skollagens intentioner.

Vi vill stärka grundskolan genom att ge rektorerna rätt förutsättningar att ta ansvar för att alla elever får det stöd de behöver. Vi politiker som ansvariga huvudmän måste också komma närmare de enskilda skolorna och förstå vad som krävs för att respektive skola ska klara av sitt uppdrag. Som ytterst ansvariga är det vår uppgift att se till att det finns rätt resurser och kompetens som används på rätt sätt för att alla elever ska nå sin fulla potential. Lärare och andra professioner ska arbeta med just det de är till för. En minskad administrationsbörda ger våra pedagoger mer utrymme för kärnverksamhet, d.v.s. undervisning. Det kan innebära att fler yrkeskategorier behövs i eller kanske i anslutning till skolan.

En bra och tillgänglig barn- och elevhälsa med tillgång till skolsköterskor, kuratorer, logopedier, psykologer och regionens barn- och ungdomspsykiatri (BUP) är viktigt.

En centralisering på riksnivå av arbetet med de centrala proven är ett sätt av flera som skulle kunna avlasta våra lärare. Mindre klasser eller annan organisation i de lägre årskurserna och fler speciallärare är andra sätt att förbättra kvaliteten i våra kommunala skolor. För att minska administrationsbördan ytterligare krävs en kontinuerlig dialog med lärarfacken och skolledarna. Vi kan bara förändra om vi gör det tillsammans med alla som arbetar inom skolan.

Våra grundskolor är idag olika mycket fyllda med elever och skollokalers brister måste avhjälpas för att skapa en bra arbetsmiljö för elever och personal. I många skolor saknas

extra utrymmen för elever som ibland behöver en lugnare miljö. Vi behöver bygga nya moderna skolor med rätt kapacitet och organisation, samtidigt som vi måste se till att det finns nödvändiga lokaler på våra befintliga skolor.

Näringslivet i Göteborgsregionen efterfrågar fler och bättre skolor, skolor som erbjuder internationella program då allt fler människor från andra länder kommer till regionen för att tillgodose kompetensbehovet. Vi ser gärna att minst en internationell skola etablerar sig i kommunen, och välkomnar andra utförare och intraprenader.

Våra elever ska känna sig trygga i skolan och föräldrarna ska inte behöva oroa sig för barnen i eller på väg till och från skolan. Rektorer måste vidta de åtgärder som krävs för en god arbetsmiljö för elever och personal. Fritidsverksamheten ska komplettera skolan och kunna ge olika former av stöd till de barn som behöver det. Personalens kompetens är avgörande, och därför är kompetensutvecklingen viktig att satsa på. Vi kommer att fortsätta arbeta för att stärka skolan, och huvuduppdraget är kunskap och lärande.

Vi moderater ska möjliggöra att kommunens grundskolor i Mölnlycke, Landvetter, Härryda, Hindås, Rävlanda, Hällingsjö och Eskilsby, ska vara bäst i Sverige genom att:

- Sätta kunskap först – kunskapsresultaten i kommunens skolor ska öka.
- Skapa trygghet och studiero som är en förutsättning för alla barns möjligheter att få ökad kunskap.
- Stärka rektor & personals befogenheter (ordning och reda).
- Hjälpa hemmasittare till skolan.
- Utredda förutsättningar och eventuella behov av resursskola.
- Små undervisningsgrupper som ska finnas där det behövs.
- Utvärdera rektorsorganisationen. (En skola – en rektor).
- Införa gemensamma grundläggande ordningsregler för kommunala skolor.
- Stärka barn- och elevhälsovården (gäller även gymnasiet).
- Möjliggöra att en internationell skola (med internationellt program) etablerar sig i kommunen, och vi välkomnar också andra utförare och intraprenader.
- Alla kommunens grundskolor ska arbeta med Ung Företagsamhet.
- Fastställa plan för utbyte/nybyggnation av moderna och anpassade utbildningslokaler för bra arbetsmiljö för elever och personal.

Gymnasium

Kommunens Hulebäcksgymnasium har länge varit ett populärt gymnasium med ett fantastiskt personalengagemang. Vi vill att det ska vara så, och därför är det viktigt att antalet

elever och programutbud anpassas så att Hulebäcksgymnasiet kan fortsätta vara eftertraktat, ha en god arbetsmiljö för elever och personal, samt ge eleverna goda kunskaper för fortsatta studier eller arbete. Mängden elever har skapat trängsel kring lunch i matsalen och frågan om utbyggnad har väckts. Vi moderater tycker att förutsättningarna borde utredas om sistaårselever i stället skulle kunna erbjudas lunchkuponger och på så sätt kunna ta del av hela Mölnlyckes restaurangutbud i stället för att bygga ut matsalen som används under en begränsad tid.

Samarbetet med näringslivet ska utvecklas genom en vidareutveckling av programråd och studie- och yrkesvägledning (SYV). Vi tycker också att gymnasiet skall satsa på Ung företagsamhet (UF) och skapa samarbeten i utbildningar inom teknik och samhällsutveckling. Nationella och regionala profileringar är vi positiva till.

Fridagymnasiet har startat i Mölnlycke vilket vi är glada över då vi sedan tidigare har målsättning att fler utbildningsplatser ska skapas i kommunen och gärna fler utförare inom utbildning. Tillsammans med de andra utförarna behöver vi skapa fler yrkesinriktade gymnasieutbildningar utifrån näringslivets efterfrågan.

Vi moderater ska möjliggöra för utveckling av och fortsatt attraktiva gymnasier i Härryda genom att:

- Ung Företagsamhet (UF) ska vara ett standarderbjudande på kommunens samtliga gymnasielinjer.⁴
- Fler utbildningar inom teknik och samhällsutveckling skapas.
- Stärka elevhälsan.
- Utreda möjligheten att införa lunchkuponger för sistaårseleverna.
- Utveckla Hulebäcksgymnasiets utbildningsutbud och organisation till att vara fortsatt populärt med goda kunskapsresultat.

Särskola

Antalet elever inom särskolan ökar och vi har därför gett verksamheten egen budget och möjlighet till uppföljning av resultat och kvalitet i utbildningen.

Vi vill möjliggöra att elever i särskolan, gymnasiesärskolan och sär vux får en god utbildning med skickliga pedagoger genom att:

- Samverka med andra kommuner och näringsliv

⁴ Ung Företagsamhet är möjligheten att lära sig att starta och driva företag. <https://ungforetagsamhet.se/goteborg>

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen är till för de som vill börja studera för att utvecklas i sitt arbete, söka nytt arbete, bli behörig till högskolestudier eller för sin personliga utveckling. Svenska för invandrare (SFI), är också en del av vuxenutbildningen. Människor som är i arbete med egen försörjning får en frihet som är grunden för en välfärdsstat och demokrati.

Vi ger människor en möjlighet att ta ytterligare steg i sin utveckling och komma i arbete och egen försörjning genom att:

- Fortsätta satsa på och utveckla Härryda Framtid.⁵
- Ställa höga krav på deltagande i, genomförande och 100% godkända i SFI.

Yrkeshögskola

Vi moderater tycker att olika utbildningar måste samverka i mycket högre grad med näringslivet. För att möjliggöra att det finns tillräckligt med arbetskraft med rätt kompetens inom olika yrken bedrivs bl.a. yrkeshögskoleutbildningar. Dessa anordnas av kommuner, högskolor och företag. Dessa är huvudmän för utbildningarna och har tillsammans med arbetslivet utformat innehållet. Härryda har en liten verksamhet i kommunal regi med goda resultat (hög andel rakt ut i arbete). Samverkan med Härryda Framtid är viktig.

Vi ger näringslivet möjlighet till arbetskraftsförsörjning och människor möjlighet till karriärbyte genom att:

- Utveckla Yrkeshögskolan i Mölnlycke med fler branscher, exempelvis inom skogsnäringen och trygghetsyrken.⁶
- Skapa förutsättningar för fristående yrkeshögskolor att etablera sig i kommunen.
- Arbeta för möjliggörande av fristående lärarutbildning i Härryda kommun. (Idag inte möjligt p.g.a. lagstiftning)

⁵ Verksamheten Härryda framtid arbetar för att alla invånare i Härryda kommun ska kunna försörja sig själva. Målet är Sveriges lägsta arbetslöshet.

⁶ <https://yhim.harryda.se>

Socialtjänst

Moderaternas utgångspunkt är att varje människa är unik, med egna önskemål och intressen. Rätten till självbestämmande är lika viktig oavsett ålder. Stor valfrihet, hög kvalitet, ett värdigt bemötande ska känneteckna den välfärd som vi betalar med gemensamma resurser.

Funktionsstöd

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning i Härryda kommun ska bygga på valfrihet och ha hög kvalitet. Det ska vara möjligt att själv välja vilken ort man vill bo i och vilka personer man vill bo tillsammans med. Det ska också vara möjligt att flytta precis som för alla andra i samhället. Dagligverksamhet ska anpassas efter vars och ens förutsättningar. Samarbeten över kommungränserna ger större möjlighet till val av sysselsättning.

Vi ger personer med funktionsnedsättning möjlighet till en verksamhet av hög kvalitet och hög självständighetsgrad genom att:

- Utveckla samarbeten med andra kommuner och näringslivet för att skapa fler möjligheter till val av sysselsättning.
- Utveckla möjligheter till valfrihet inom boende och sysselsättning.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen i Härryda ska hålla en hög kvalitet och vara trygg och säker. Vi tycker att det är viktigt att den som behöver äldreomsorg får träffa samma personer om dagarna och att det går att förstå och bli förstådd av omsorgspersonalen.

Moderaternas utgångspunkt är att varje människa är unik, med egna önskemål och intressen. Rätten till självbestämmande är lika viktig oavsett ålder. Stor valfrihet, hög kvalitet, ett värdigt bemötande ska känneteckna den välfärd som vi betalar med gemensamma resurser. Det gäller inte minst äldreomsorgen.

Omsorgsboende – (SÄBO)

Vi ger alla medborgare som behöver omsorgsboende en verksamhet med hög kvalitet, med respekt för individens egna önskemål, genom att:

- Prioritera personalkontinuitet på äldreboenden.
- Alla omsorgsboenden/äldreboenden som erbjuds kommunens medborgare ska ingå i vårt valfrihetssystem (LOV -Lagen om valfrihet).

- Införa ett krav på att den som ska arbeta inom äldreomsorgen kan tala och förstå svenska.
- Aktivt arbeta för att fler olika "mellanboenden" byggs i kommunen.
- Skapa aktiviteter som också riktar sig till ensamma äldre för att skapa en social och trygg tillvaro, även om man inte bor på ett särskilt boende.

Hemtjänst

Vi ger alla medborgare som behöver hemtjänst en verksamhet med hög kvalitet, med respekt för individens egna önskemål, genom att:

- Prioritera personalkontinuitet inom hemtjänsten.
- Utveckla kommunala hemtjänsten med intraprenader.
- Skapa förutsättningar för fler utförare inom hemtjänst.

Kultur och fritid

Bibliotek måste enligt lag finnas i alla kommuner. All övrig verksamhet inom området kultur och fritid är frivillig. Men ett aktivt kultur-, fritids- och föreningsliv är bra för hälsan, demokratin och en god samhällsutveckling. Att få tänka fritt, kreativt och få uttrycka sig i olika konstformer som teater, musik, text eller konst stimulerar människors kreativitet, uppfinningsrikedom och gillande av demokratiska samhällen. Något som vi ska värna och vara rädda om, varje dag. Sport, föreningsliv och fritidsaktiviteter bidrar till både fysisk och psykisk hälsa; man är aktiv, umgås, lär känna nya människor och mår bättre.

Kommunen ska stödja och stimulera ett aktivt kultur- och fritids- och föreningsliv, men aldrig ta över eller konkurrera ut privata initiativ och verksamheter. Det stora utbudet av fritidsaktiviteter och föreningsliv är uppskattat av många, men nu behövs en översyn av bidragssystemet för att säkerställa att bidragen är rättvisa och att tillgången till lokaler och anläggningar är likvärdig oavsett verksamhet. Vi ser positivt på privata initiativ och investeringar som bidrar till ett ökat utbud av idrott, kultur- och fritidsverksamheter.

Kultur

Vi skapar möjlighet till en mer tillgänglig kultur med varierat utbud och hög kvalitet genom att:

- Öka budgeten för kulturskolan.
- Inkludera fler utövare inom kulturskoleverksamheten.
- Öka den centrala respengen för kultur- och studiebesök för skolan, samt inkludera Fritids.

Fritid

Vi skapar möjlighet till utveckling av fritids- och föreningsliv med varierat utbud genom att:

- Fler privata initiativ, till exempel aktivitetsparker öppnas.
- En privat finansierad simhall välkomnas⁷
- Fastställa nivå på aktivitetsersättning (x kr/barn/aktivitet) för unga.
- Vid komplettering av anläggningar ska dessa uppföras med fullmått och i samverkan med föreningslivet.
- Satsa på uteliv såsom löparspår, ridvägar, vandrings- och cykelleder samt tillgängliggöra olika natur- och kulturområden.

Trygghet och beredskap

Trygghet och beredskap inför kriser är en grund för att kommunen ska fungera. Vi fortsätter att ha fokus på att Härryda ska vara tryggt och säkert att leva och verka i. När staten inte löser uppgiften faller allt mer på oss som kommun.

Kommunens beredskapsförmåga att hantera allvarliga samhällsstörningar och en höjd beredskap ökar och kommer att vara i fokus än mer under de kommande åren. I detta ingår att vi höjer Härrydabornas kunskap om hur man förbereder sig för olika krislägen.

Trygghet värd namnet

Härryda kommun ska vara tryggt, trivsamt och säkert hela dygnet i hela kommunen oavsett om man är på väg från skolan eller arbetet, motionerar ute, reser kollektivt eller besöker en plats.

Vi vill fortsätta utveckla arbetet med våra väktare, ordningsvakter och så kallade LOV 3-områden (Lagen om ordningsvakter §3) och vill se fler poliser i Härryda. Man ska inte behöva vara rädd för att vistas i utemiljön eller i våra kultur- och fritidsanläggningar. En åtgärd är fler kameror i det offentliga rummet, liksom runt och i våra kommunala fastigheter. En annan att väktare rör sig i olika områden.

Vi arbetar inom socialtjänst, skola och frivilliga aktiviteter för att förebygga fysiskt och psykiskt våld i nära relationer liksom mobbning bland barn och unga.

⁷ Tidigare utredningar pekar på att kommunen behöver ge ca 20 miljoner i driftbidrag per år.

Bättre trygghet för våra medborgare möjliggör vi genom att:

- Arbeta strukturerat och målmedvetet med trygghetsfrågor för medborgare, näringsliv och besökare. Både fysiskt och förebyggande.
- Utöka LOV 3-områden för användning av ordningsvakter.
- Ha kameraövervakning på och i alla kommunala fastigheter och i centrummiljöer.
- Ha nolltolerans mot klotter och skadegörelse.
- Den som förstör ska stå för kostnaderna för återställande.
- Uppdatera medborgarlöftet tillsammans med polisen.
- Ställa krav på Västtrafik om trygga och säkra resecentra och bussterminaler.

Beredskapsförmåga

Sveriges, kommunens och medborgarnas beredskapsförmåga behöver öka. Rysslands fruktansvärda krigshandlingar i Europa och hot mot Sveriges självständighet medför att alla behöver öka sin beredskap.

Ökad beredskap för kommunen och våra medborgare möjliggör vi genom att:

- Investera i beredskapsutrustning (reservkraft, trycksatt nödvatten, reservkommunikation m.m.) för att klara kommunens uppgifter under allvarlig samhällsstörning och höjd beredskap.
- Inventering och funktionstester av våra skyddsrum
- Inrätta trygghetspunkter.
- Planera och genomföra krisledningsnämnds- och beredskapsövningar.
- Informera och utbilda våra medborgare om civil beredskap.

Näringsliv och jobb

Det är från lönsamma och växande företag som jobb och skatteintäkter till välfärden skapas. Därför arbetar vi strategiskt med att Härryda ska vara Sveriges bästa näringslivskommun. Som verktyg för att mäta detta använder vi oss exempelvis av Svenskt näringslivs – Företagsklimatranking, SKR's – Insikt och Byggindustriernas – Byggdialogindex. Vi följer också arbetslöshetssiffror, försörjningsgrad och utbetalning av ekonomiskt bistånd.

Sveriges bästa näringslivskommun

Härryda kommun ska ligga i topp i olika näringslivsrankingar-och detta möjliggör vi genom att:

- Härryda kommun varaktigt ska vara nummer ett i Svenskt Näringslivs företagsklimatranking.
- Vi fortsätter att välkomna investeringar och företag som bidrar till vår Härrydass utveckling.
- Kommunen ska vara en serviceorganisation till såväl medborgarna som näringslivet.
- Vi fortsätter att arbeta med att stärka ett positivt bemötande, effektivitet i ärendehantering och låga taxor.
- Vi välkomnar exploatörsdrivna detaljplaner och investeringar som leder till jobb.

Fler i arbete – Sveriges lägsta arbetslöshet

Människor som är i arbete med egen försörjning har frihet att själva styra och påverka sin vardag och sina livsval. Vi möjliggör människors frihet med egen försörjning genom att:

- Utveckla Härryda framtid.⁸
- Styra verksamheten mot Sveriges lägsta arbetslöshet och högsta försörjningsgrad.
- Ställa höga krav på egen försörjning för alla oavsett om du man är född och uppvuxen, inflyttad, ny- eller gammelanländ i Härryda kommun.
- Vara positivt inställda och möjliggöra företagsetableringar som skapar arbeten.
- Skapa fler yrkesutbildningar på olika nivåer i samarbete med näringslivet.

Samhällsutveckling

Härryda kommun är del av en växande region med närhet till såväl Göteborg som Partille, Mölndal, Lerum, Bollebygd, Mark och Borås. Västsveriges internationella flygplats (GOT - Göteborg Landvetter Airport) finns mitt i kommunen och riksväg 40 mellan Göteborg och Borås är en viktig trafikpulsåder. Samtidigt består vår kommun till största del av skog, vatten och natur. Kvaliteter som stärker vår kommun.

⁸ Verksamheten Härryda framtid är en kommunal samordning.

<https://www.harryda.se/naringslivocharbete/arbetsmojligheter/harrydaframtid.4.1f1a556a1740a096d31e22af.html>

Bostadsbyggande

Kommunen har ett bostadsförsörjningsansvar och äger samtidigt mycket mark. Kommunen ska kunna bygga bostäder på egen mark, men vi vill främst underlätta för och samverka med olika byggföretag, exploatörer och investerare för att kunna bygga bostäder i alla orterna. Från Mölnlycke och Landvetter som gränsar till Göteborg, Mölndal och Partille, till Hindås, Rävlanda och Hällingsjö som gränsar till Lerum, Bollebygd och Mark. Som växande kommun har vi förutsättningar till goda samarbeten och ta del av näringslivets investeringsvilja, liksom dess kunskap, erfarenhet och kompetens.

Vi vill se fler blandade ägandeformer (hyresrätt, bostadsrätt, äganderätt och egna hem). Många men inte alla vill själva äga sin bostad i någon form och en blandning av olika upplåtelseformer behövs i samma bostadsområde.

Marknad, efterfrågan och kostnader för infrastruktur (vatten, avlopp, gata, park, gång-och cykelvägar) ska styra vad som byggs i respektive område. Det är den samlade exploateringskalkylen som avgör om och hur områden utvecklas, för att minimera att kostnader ska belasta skattebetalarna.

Vi vill fortsätta att utveckla kommunens arbete med samhällsutveckling och planarbete för att korta handläggningstider och samtidigt öka kvaliteten i beredning av bygglov och detaljplaner. I den växande kommunen är det viktigt att ha en god lokalkännedom och för att lättare kunna ta fram samhällsbyggnadsprojekt i de olika orterna vill vi se mer av "områdesteam" än "verksamhetsstuprör". Kommunens projekt måste ha projektledare/-ansvarig som håller i projekten från idé till verklighet. En sammanhållen organisation i förvaltningens arbete med exploatörsdrivna detaljplaner kan effektivisera framtagandet och kompetensen kring dessa.

Vi möjliggör att kommunens samhällsbyggnadsarbete har hög effektivitet, förståelse och kunskap om exploateringsekonomi och genomförandekraft, och dialoger i tidiga skeden genom att:

- Exploatörs-/byggherredrivna detaljplaner är ett standardverktyg för ickekommunal mark.⁹
- Förvaltningens samhällsbyggnadsverksamhet organiseras i projektleda områdesteam.
- Kommunen ska fortsätta arbetet med förhandsbesked, med minimal administration och full kostnadstäckning.

⁹ Vid exploatörsdrivna detaljplaner får utvecklarna själva ansvara för utredningar, dialoger, framdrift och detaljplaneprocessen. I gengäld står exploatörerna för alla kostnader och risker samtidigt som kommunens planmonopol kvarstår.

- Arbeta för sänkta taxor och kortare handläggningstid genom effektivare arbetssätt.
- Utveckla samarbetet med de kommunala bolagen.

Infrastruktur

Vår utgångspunkt är att infrastrukturen ska stödja kommunens önskade utveckling. Det gäller statliga eller kommunala satsningar på flyg, järnvägar och vägar, utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp, framdragning av fiber och elförsörjning. Härryda kommun är en del av den starkt växande Göteborgsregionen som påverkas av såväl statliga som regionala och kommunala satsningar och utbyggnader av infrastruktur. Infrastrukturutveckling ska skapa nytta även för Härryda kommun.

Vi möjliggör kommunal- och regional utveckling av infrastruktur genom att:

- Vidhålla den regiongemensamt framtagna funktionsutredningen (2015) för ny järnväg Göteborg-Borås där Mölnlycke och Landvetter Södra har region- och pendeltågsstationer.¹⁰
- Aktivt styra våra kommunala bolag Härryda Energi och Härryda Vatten och Avfall AB, så att det finns genomförbarhet för kommunens planerade utveckling.
- Fortsatt ha bra samarbete med Swedavia kring utvecklingen av AirPort City.

Kollektivtrafik

En väl strukturerad, utvecklad och anpassad kollektivtrafik skapar möjligheter för människor att bo, leva och arbeta i vår region. Till följd av den senaste zonindelningen som Västtrafik genomfört, har Härryda blivit en egen ö i kollektivtrafiken vilket begränsar medborgare och näringslivet.

Vi möjliggör efterfrågad näringslivs- och bostadsutveckling, samt arbets- och studiependling genom att:

- Arbeta för att Härryda kommun ska ingå i kollektivtrafikzon A.¹¹
- Arbeta för att Göteborgsregionen ska vara en gemensam kollektivtrafiktaxezon.

¹⁰ Funktionsutredningen, <https://mellanarkiv-offentlig.vgregion.se/alfresco/s/archive/stream/public/v1/source/available/SOFIA/RUN8536-588139078-29/SURROGATE/160301%20Funktionsutredning%20och%20etapputbyggnad.pdf>

¹¹ [Härryda kommun ska ingå i kollektivtrafikzon A](#)

- Ny järnvägsinfrastruktur ska möjliggöra för attraktiv pendeltågstrafik för medborgarna i Härryda kommun.
- Kommunen ska ha större inflytande på hur kollektivtrafiken i kommunen planeras.

Mölnlycke

Vi vill möjliggöra utveckling av ett ännu attraktivare Mölnlycke genom att:

- Tillsammans med fastighetsägare och näringsliv, utveckla Mölnlycke med fler butiker och bostäder för ett mer attraktivt centrum, med inspiration från stadsbyggnadsstudie, fördjupade ortsstudien och strukturplan för Mölnlycke.
- Förbättra tillgängligheten till centrum med bil.
- Ersätta gamla skolor med nya moderna utbildningslokaler.
- Arbeta för att mot 73 (Solsten) på R40 byggs för att öka framkomligheten.

Landvetter

Vi vill möjliggöra utveckling av ett ännu attraktivare Landvetter genom att:

- Arbeta strukturerat och målmedvetet med trygghetsfrågor.
- Göra en seriös utredning av möjligheter och kostnader för överdäckning av riksväg 40 genom Landvetter.
- Tillsammans med fastighetsägare och näringsliv, utveckla Landvetter med fler butiker och bostäder med inspiration från stadsbyggnadsstudie och fördjupade ortsstudien för Landvetter, utan att försämra den idag goda tillgängligheten till centrum och dess affärer och butiker med bil.
- Ersätta Landvetterskolan med nya moderna utbildningslokaler.

Hindås

Vi vill möjliggöra utveckling av ett ännu attraktivare Hindås genom att:

- Utveckla Hindås med inspiration från fördjupade ortsstudien för Hindås.
- Vara positivt inställda till exploatörsinitiativ som ger fler arbetstillfällen och bostäder.
- Tillsammans med näringslivet utveckla området för Hindås camping till en attraktiv mötesplats för Hindåsborna.
- Bygga klart nya vattenverket och överföringsledningarna till Landvetter, Rävlanda och Hällingsjö.

- Utveckla familjecentralen.
- Samverka med Bollebygd och möjliggöra för fler utförare av förskola och familjedaghem för att kunna erbjuda alla Hindåsbor barnomsorg i Hindås även om man bor på andra sidan kommungränsen.

Rävlanda

Vi vill möjliggöra utveckling av ett ännu attraktivare Rävlanda genom att:

- Utveckla Rävlanda med inspiration från fördjupade ortsstudien för Rävlanda.
- I samband med exploatering och bostadsutveckling få till en planskild korsning av järnvägen.
- Se till att beslutade och finansierade gång- och cykelvägen till Hällingsjö färdigställs.
- Bygga gång- och cykelväg till Bollebygd.
- Bygga klart överföringsledningarna till Hindås och Hällingsjö.
- Utveckla komplett familjecentral i Rävlanda.
- Möjliggöra för friskola att etablera sig i Rävlanda.
- Utveckla fritidsmöjligheter för motorburen ungdom.

Hällingsjö

Vi vill möjliggöra utveckling av ett ännu attraktivare Hällingsjö genom att:

- Utveckla Hällingsjö med inspiration från fördjupade ortsstudien för Hällingsjö.
- Samverka med Marks kommun kring deras utvecklingsplaner i Hällingsjö, exempelvis inom skolområdet.
- Se till att beslutade gång- och cykelvägen till Rävlanda färdigställs.
- Bygga klart överföringsledningarna till Rävlanda.

Härryda

Vi vill möjliggöra Härryda orts utveckling genom att:

- Utveckla Härryda med inspiration från fördjupade ortsstudien för Härryda.
- Fortsätta utvecklingen med nya företagsetableringar utmed Härrydavägen.
- Ersätta Härrydaskolan med nya moderna lokaler och stimulera idrottsinriktning.

Eskilsby

Vi vill möjliggöra utveckling av Eskilsby genom att:

- Utveckla Eskilsby med inspiration från fördjupade ortsstudien för Eskilsby.
- Vara positivt inställda till byggnation av bostäder och verksamheter genom förhandsbesked.
- Samverka med Mölndals kommun kring förskola och skola, samt busslinje som får vändhållplats i Eskilsby.
- Arbeta för nya tätortsgränser för Eskilsby.

Miljö

Människan och naturen samt dess tillgångar är Moderaternas utgångspunkt i miljöpolitiken. Vi tar hand om naturen och förvaltar våra naturtillgångar väl. Skogen är central för vår miljöpolitik. Vi värnar äganderätten så att skogen kan brukas hållbart till nytta för klimatet och miljön samt för framtida generationer. Vi vill ha en levande vattenmiljö och fokuserar på insatser för rena sjöar och vattendrag, med en minskad miljöbelastning och ökad biologisk mångfald.

Den svenska naturen skänker oss möjligheter till rekreation och avkoppling. Moderaterna värnar den unika allemansrätten. Vi vill vårda och utveckla områden med värdefull natur. I Sverige ska alla kunna njuta av den natur som är vår – i dag och i morgon.

Utveckling av friluftslivet

Fler och fler upptäcker Sveriges och Härrydans fantastiska natur. Under Coronapandemin har allt fler i alla åldrar sökt sig ut i naturen för att få motion, njuta och känna frihet. Det är en utveckling som i grunden är positiv. Men det ökade intresset för friluftsliv innebär också en större belastning på naturen och markvärden. Vi moderater vill stärka både allemansrätten och äganderätten.

Allemansrätten är en unik grund för det svenska friluftslivet. Många markägare är positivt inställda till friluftsliv på deras mark. Samtidigt innebär det ökade naturintresset utmaningar. Förståelsen för de rättigheter och skyldigheter som följer med allemansrätten behöver bli bredare och djupare. Verksamheter som orsakar skador på privat och kommunal egendom använder ibland allemansrätten som en förevändning. Missbruk riskerar att minska legitimiteten för allemansrätten på lång sikt och leda till att markägare vidtar åtgärder för att försvåra för friluftslivet. Det är viktigt att stävja missbruk så att friluftslivet och det privata markägandet kan fortsätta att gå hand i hand.

Vi vill se fler åtgärder som värnar och utvecklar friluftslivet, så att mer av naturen blir tillgänglig för alla. Ansvarsfördelningen för friluftsfrågor mellan olika myndigheter behöver bli tydligare. Vi vill se mer statliga och regionala resurser för att sköta och förvalta de områden där reservat redan bildats och vid behov skapa nya vandringsleder. Nya naturreservat ska enbart ske genom frivilliga överenskommelser med markägare.

Vi vill även se fler rastplatser, toaletter och eldstäder, för att göra naturen tillgänglig för fler. Information och vägledning till besökare liksom parkeringar i framför allt tätortsnära och lättillgängliga områden behöver bli bättre. Olika aktörers ansvar behöver bli tydligare. T ex vem som ansvarar för och finansierar av renhållning och hämtning av avfall.

Vi vill möjliggöra tillgängligheten till naturen genom att:

- Avsätta medel i samarbete med förenings- och näringslivet för att tillgängliggöra, stödja och utveckla friluftslivet med exempelvis vandringsleder, vindskydd, grillplatser, cykelleder och rastplatser.
- Arbeta fram ett ersättningssystem tillsammans med markägare för att öka tillgängligheten och samtidigt skydda markägarnas produktions- och markvärden.

Skogen en tillgång och resurs

Vår skogspolitik tar sin utgångspunkt i förvaltarskapstanken – att man vårdar det man äger till nytta även för kommande generationer. Det ger ett ansvarsfullt förvaltande av skogen, med ett aktivt och hållbart skogsbruk som gynnar skogsproduktionen, klimatomställningen och miljön.

Skogen är viktig för näringslivet och central för klimatomställningen. En långsiktig skogspolitik har skapat förutsättningar för Sveriges drygt 300 000 skogsägare att under en lång tid bidra med hög virkesproduktion, samt till att bevara och utveckla viktiga naturvärden och biologisk mångfald. Statistik från SCB visar att drygt en fjärdedel av Sveriges skogsmark är tagen ur produktion. Av Härryda kommuns areal på ca 300 km² täcks 50% av barrskog och ytterligare 20-30% utgör annan natur. Härryda kommun äger ca 3 000 hektar mark varav ca 2 000 hektar utgör skog. Av detta är idag 860 hektar produktionsskog. Inom Härryda kommun finns 8 naturreservat, varav ett (Rådasjöns naturreservat) är kommunalt. Länsstyrelsen planerar ytterligare två naturreservat i Härryda, vi anser att det är nödvändigt att berörda markägare är positiva och att man får en långsiktigt hållbar ersättning för intrång.

Vi vill att kommunens skog ska kunna vara en resurs vid utbildning för olika skogsjobb och forskning och samtidigt bidra till en bättre skötsel. Etablering av ett träinnovationscenter förbereds i Härryda och det är viktigt att vi bidrar i detta.

Moderaterna vill möjliggöra att kommunens skog blir en tillgång och resurs genom att:

- Använda kommunens skog till utbildning för skogsjobb.
- Skapandet av nya naturreservat ska ske på frivillig basis.
- Alltid värna äganderätten och ge skäliga ersättningar vid markintrång.
- Utveckla och tillgängliggöra Rådasjöns naturreservat utifrån reservatets syfte.

Vatten en tillgång och resurs

Tillgång till rent vatten är en förutsättning för samhällsutveckling och liv för människor och djur. Kommunen bygger nu ut dricksvattensystemen för att fler inte minst där det byggs nytt ska få tillgång till dricksvatten även vid torka. Det gemensamma avloppsnätet byggs ut för att få bort utsläpp i naturen och i bäckar och sjöar. Vi behöver göra mer för att höja vattenkvaliteten i Härrydas sjöar och vattendrag. Förutom att få bort icke godkända enskilda avlopp behövs fria vandringsvägar för fisk och fler platser där återvätning av torvmarker kan ske. Detta bidrar till ökad biologisk mångfald och minskade utsläpp av växthusgaser.

Strandskyddet är idag en hårt begränsande faktor för tillgänglighet och markägare. Syftet med strandskyddet är att låta strandkanterna kring vatten vara tillgängliga för allmänheten (inte stängas in), och bidra till djur och växters livsmiljöer. Eller som det står i lagen, ”Strandskyddet är en förbudslag som syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten (miljöbalken 7 kapitlet 13 §)”. Det stora problemet med strandskyddet idag är att det övertolkats och används som ett hinder för i princip allt 100m från varje våt yta. För att få lov att göra vissa åtgärder krävs dispenser som är långa processer och helt oförutsägbara. Vi vill att man utanför Härrydas tätorter ska få lov att använda mark för ställplatser och bryggor för att kunna bada eller nyttja fiskerätter. Vi vill att de ”blå och gröna” näringarna ska kunna utvecklas i vår kommun.

Vi moderater vill möjliggöra tillgång till rent vatten, utveckling av blå och gröna näringar och att kunna leva och bo i landsbygden genom att:

- Härryda Vatten och Avfall AB ska avsätta pengar för att arbeta med vattenkvalitetshöjande åtgärder.
- Aktivt arbeta med att fler godkända enskilda avlopp på landsbygden tillkommer för att fler ska kunna bygga sin bostad där.
- Vara positivt inställda och underlätta utvecklingen i landsbygd för boende och näringslivsverksamhet.